Time: 3 Hrs. **Marks: 100**

N.B. 1) All Questions are compulsory.

2) Figures to the right indicate full Marks.

1 **(A) Fill in the blanks with appropriate word given in the bracket(Any Ten)** 10

(a) Secretary acts as a _______ of the Board of Directors. (assistant and advisor, competitor, an outsider, boss)

(b) The procedural steps for appointment of fulltime secretary starts with__________ (selection interview, advertising, the post, board meeting, scrutiny of application)

(c) Articles of association is _________ Memorandum of Association. (subordinate to, superior to, a substitute to, on par with)

(d) Company documents are for ___________ (references, creating confusion, misleading, only for filing)

(e) Prospectus is issued by a ____________company. (private, public, one man, government)

(f) The refusal to allot shares is intimated by letter of _____________ (thanks, regret, allotment, forfeiture)

(g) A company secretary can be removed like ________________ of the company. (an influential person, any other employee, creditor, debtor)

(h) Trading Certificate is issued by_______________ (Government, Registrar of Companies, stock exchange, Company Law Board)

(i) Prospectus containing false information is called________________(prospectus proper, misleading prospectus, statement in lieu of prospectus, good prospectus)

(j) A company secretary shall not held office in more than _______________company/companies. (one,two, three, four)

(k) Overdraft facility is a_____________ facility. (short term loan, long term loan, medium term loan, life long loan)

(l) ROC is recognized _____________with wide power. (statutory authority, non-statutory authority, illegal authority, nominal authority)

(B) State whether the following statements are True or False(Any Ten) 10

(a) Company secretary is not concerned with company employees.
(b) Listing of securities is done at SEBI.
(c) Ultra vires means with in the powers of MOA.
(d) Conversion of company for second time is called reconversion.
(e) Memorandum acts as a constitution of a company.
(f) Technology makes correspondence work fast and economical.

AD137F2C2A7C36A8E815E2853AB91583

(g) Career options to qualified company secretary are limited.
(h) A company incorporated outside India is called foreign company.
(i) ROC is a subordinate of company secretary.
(j) A company secretary has right to receive remuneration.
(k) Consent of shareholders is necessary for conversion of company.
(l) Bonus shares are issued to debenture holders.

2 Answer any two from the following 15
(a) Explain the features of a Company.
(b) Explain the procedure for appointment of a company secretary.
(c) Explain in brief statutory liabilities of a company secretary.

3 **Answer any two from the following** 15
(a) Explain the role of company secretary as an advisor toChairman.
(b) What are the secretarial standards? Explain their advantages.
(c) What is secretarial audit? Explain its need and importance.

4 **Answer any two from the following** 15
(a) Explain in brief the clauses of Memorandum of Association.
(b) Explain the secretarial duties in company formation.
(c) Explain the secretarial procedure for re-conversion of public company in to a private company.

5 **Answer any two from the following** 15
(a) Explain the secretarial correspondence with shareholders of company.
(b) Explain the role of technology in secretarial correspondence.
(c) Write a letter to Stock exchange for Listing of Shares.

6 **Write short notes (Any four)** 20
(a) Qualities of company secretary.
(b) Rights of company secretary.
(c) Company secretary and Cyber Law compliance.
(d) Secretarial duties during the incorporation stage of company formation.
(e) Contents of Articles of Association
(f) Give a specimen letter of Bank overdraft facility.

****

वेळः 3 तास गुण :१00

सूचना : १.सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

३. इंग्रजी प्रश्नपत्रिका मूळ मानवी.

प्र. १ अ) खालील दिलेल्या पर्यायांमधून योग्य पर्याय निवडा: (कोणतेही १0) (१0)

१. कंपनी चिटणीस हे संचालक मंडळाचे _________ म्हणून काम करतात.

(सहाय्यक आणि सल्लागार, स्पर्धक, तिऱ्हाईत, मालक)

२. पूर्ण वेळ चिटणिसाची नियुक्ती करण्यासाठी, प्रक्रियात्मक पावलांची सुरुवात ______ इथून होते.

(मुलाखत निवड, जाहिरात, संचालक सभेनंतर, अर्जाची छाननी)

३. नियमावली ही घटनापत्रकाच्या _________ असते . (दुय्यम, श्रेष्ठ, पर्यायी, बरोबरीने)

४. कंपनीचे दस्तऐवज हे __________ साठी असतात.

(संदर्भ, गोंधळ निर्माण करणे, भ्रामक करणे, फक्त दाखल करण्यासाठी)

५.माहितीपत्रक __________ कंपनीद्वारे जारी केले जाते. (खाजगी, सार्वजनिक, एक व्यक्ती, सरकारी)

६. भागांचे वाटप करण्याचा नकार ____________ पत्राने सूचित केला जातो.

(आभार, खेद, भागवाटप, भागजप्ती)

७. कंपनी चिटणिसाला कंपनीच्या ______________ सारखे काढले जाऊ शकते.

(प्रभावी व्यक्ती, इतर कोणताही कर्मचारी, ऋणको, धनको)

८. व्यवसाय प्रमाणपत्र_____________ द्वारे जारी केले जाते.

(सरकार, कंपनी निबंधक, भागबाजार, कंपनीकायदे मंडळ)

९.खोटी माहिती असणाऱ्या माहितीपत्रकास _____________ म्हणतात.(योग्य माहितीपत्रक, दिशाभूल करणारे माहितीपत्रक, माहितीपत्रकऐवजी द्यावयाचे निवेदन, चांगले माहितीपत्रक)

१०.कंपनी चिटणीसाला _____________ पेक्षा जास्त कंपन्यांचे ऑफिस धारण करता येणार नाही.

(एक, दोन, तीन, चार)

११.अधिकर्ष (ओव्हरड्राफ्ट) सुविधा ही ___________ सुविधा आहे.

(अल्पकालीन कर्ज, दीर्घकालीन कर्ज, मध्यमकालीन कर्ज, जीवनभर कर्ज)

१२.ROC ला व्यापक शक्तीसह ___________ म्हणून ओळखले जाते.

(वैधानिक प्राधिकरण, अवैधानिक प्राधिकरण, बेकायदेशीर प्राधिकरण, नाममात्र प्राधिकरण)

(ब) खालील विधाने सत्य किंवा असत्य ते सांगा (कोणतीही दहा) **(१०)**

१.कंपनी चिटणीसाचा कंपनी कर्मचाऱ्यांशी संबंध येत नाही.

२.प्रतिभूतींची सूचिबद्ध नोंदणी सेबीकडे केली जाते.

३.अधिकार बाह्य (Ultra Vires)म्हणजे घटनापत्रकाच्या अधिकारांमध्ये होय.

४.कंपनीचे दुसऱ्यांदा रुपांतर करणे म्हणजे पुनर्रुपांतर होय.

५.घटनापत्रक कंपनीचे संविधान म्हणून काम करते.

६. तंत्रज्ञानामुळे पत्रव्यवहाराचे काम जलद आणि कमी खर्चाचे होते.

७. पात्र कंपनी चिटणीसाला कारकिर्दीचे मर्यादित पर्याय आहेत.

८. भारताबाहेर स्थापन झालेल्या कंपनीला परकीय कंपनी असे म्हणतात.

९. ROC हा एक अधिकारी आहे जो कंपनी चिटणिसास दुय्यम आहे.

१०.कंपनी चिटणिसाला मानधन मिळण्याचा अधिकार आहे.

११.कंपनीच्या रुपांतरणासाठी भागधारकांच्या संमतीची आवश्यकता असते.

१२.कर्जरोखेधारकांना बोनस भाग दिले जातात.

प्र २. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंची उत्तरे द्या. **(१५)**

अ) कंपनीची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

ब) कंपनी चिटणीसाच्या नियुक्तीची पद्धत स्पष्ट करा.

क) कंपनी चिटणिसाच्या वैधानिक जबाबदाऱ्या थोडक्यातस्पष्ट करा.

प्र ३. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंची उत्तरे द्या. **(१५)**

अ) अध्यक्षांचा सल्लागार म्हणून कंपनी चिटणीसाची भूमिका स्पष्ट करा.

ब) सचिवीय मानके म्हणजे काय ? त्याचे फायदे स्पष्ट करा.

क) सचिवीय लेखापरीक्षण म्हणजे काय? त्याची गरज आणि महत्त्व स्पष्ट करा.

प्र ४. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंची उत्तरे द्या. **(१५)**

अ) घटनापत्रकाची कलमे थोडक्यात स्पष्ट करा.

ब) कंपनी स्थापनेतील चिटणीसाची कर्तव्ये स्पष्ट करा.

क) सार्वजनिक कंपनीचे खाजगी कंपनीत पुनर्रुपांतर करण्यासंबंधीची सचिवीय पद्धत स्पष्ट करा.

प्र ५. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंची उत्तरे द्या. **(१५)**

अ) कंपनीच्या भागधारकांसोबतचा सचिवीय पत्रव्यवहार स्पष्ट करा.

ब) सचिवीय पत्रव्यवहारातील तंत्रज्ञानाची भूमिका स्पष्ट करा.

क) भागांच्या सूचिबद्ध नोंदणीसाठीचे भाग बाजारास पत्र लिहा.

प्र .६ थोडक्यात टीपा लिहा (कोणत्याही ४) **(२०)**

अ) कंपनी चिटणीसाचे गुण

ब) कंपनी चिटणीसाचे हक्क

क) कंपनी चिटणीस आणि सायबर कायदा पालन

ड) कंपनी स्थापनेच्या, नोंदणी अवस्थेतील सचिवीय कर्तव्ये

ई) नियमावलीचे घटक

फ) बँक अधिकर्ष (ओव्हरड्राफ्ट) सुविधेसाठीच्या पत्राचे नमुनापत्रक

****